

Narcís Corominas Nadal, pescador amb arrels pirates

Als anys quaranta i cinquanta del segle passat la mainada del Port de la Selva jugava a la platja. De vegades, si hi veien un pop, li posaven el peu a sobre i el pop s'hi agafava amb aquells tentacles seus, plens de ventoses. Les platges eren plenes de xarxes esteses, i de dones i d'homes que s'asseien a la sorra a sargir-les i a reparar-les. En Narcís Corominas Nadal hi va néixer el 1928. Ara té noranta anys i és, potser, el darrer fill i net de pescadors que encara fa gambines, xarambecos, morenells i nanses per calar i mirar de llevar els ormeigs amb alguna llagosta a dins, o amb alguna guiula (*julivies*, que també en diuen, o *senyores* o *serrats*). «És una pesquera de poca cosa», comenta. «Si agafaves dues o tres llagostes, una escórpora i dues o tres guiules... Si en sorties amb *mija* cofeta de peix, ja n'hi havia per vendre i per al ranxo».

La Laura Vilanova i Cané m'ha portat a veure en Narcís. La Laura ensenya a fer xarxes de pescador, d'aquelles que ara tothom fa servir de cortina, perquè no se'n perdi l'ofi-

ci. Tots dos m'han parlat del mar. Tots dos han viscut per al mar i del mar. Tots dos són fills i nets de pescadors. Així doncs, amb el seu permís, de cadascun d'ells publicaré un article que parlarà de la pesca a la menuda, dels homes i de les dones que s'hi dediquen. El primer és aquest, el d'en Narcís.

En Narcís, en Siset, com li diu tothom, va començar a combinar les feines del mar amb feines de terra, perquè la pesca sempre ha estat un negoci més aviat petit. Si ja fa uns quants mil·lennis que vam aconseguir domesticar els animals i que vam poder deixar d'anar a caçar, amb el peix no ens n'hem començat a sortir fins ara. Ara que al mar hi queda poc peix. Ara que comencen a haver-hi piscifactories on ja no cal pescar ni anar a l'aventura per aconseguir peix.

El pare d'en Siset es deia Baldiri i era pescador. Amb el benentès que un pescador d'abans també tenia vinya, olivar i hort. «La pesca d'abans era molt pobra, però hi havia més peix que ara. I anaves fent. Jo hi havia anat de ben jove, a pescar, perquè el meu pare era

d'aquests savis que, acabada la guerra, va haver de *fúger* a França i, és clar, jo anava a calar amb el meu avi, i després hi anava tot sol a calar quatre gambines per agafar un grapat de guiules i vendre-les i hi havia setmanes que feia deu o dotze pessetes». La mare, la Maria, era una sargidora de les més bones del poble. Com que tothom pescava, hi havia feina. Les *remendedores*, que és com en diuen, s'asseien a la sorra cofades amb un barret d'ala ampla i s'hi passaven el dia.

Després en Siset i la seva dona van obrir el restaurant L'Esclop, on va fer de cuiner. El Port de la Selva es començava a emplenar de turistes. Al mar hi abundaven els iots, les Zodiac i els forabords de passeig. «Jo he fet una mica tot», explica. «He tingut un restaurant, he *treballat* allà on sigui. Si la cosa anava bé, seguia. Si no, canviava. De llagostes n'he pescades moltes i n'he cuinades també moltes».

«El meu pare, el meu avi, els meus *uncles*, tots en feien, de nanses. Ho veia fer de petit. Per fer una gambina petita m'hi estic un dia. Però si treballa dues o

Text i fotos > **JUDIT PUJADÓ**, escriptora

Adreça web per
escollir l'entrevista

tres hores seguides he de parar perquè em fan mal les mans. Vaig a buscar les canyes o els vims. De canyes n'hi ha a tot arreu i de vims en tinc de plantats a l'hort, i quan ve la tardor es cullen, es tallen... Allò d'allà són brots d'olivera. Si són prims i llargs també serveixen. Són més fermes que els vims. Després els has de posar en remull quatre o cinc dies, per poder-los *trebaïar*». Els dies de tramuntana o de mala mar, aprofitaven per arreglar els ormeigs, per fer-ne de nous. Pescadors que, sovint, no sabien de nedar. Se la jugaven. De tant en tant se n'ofegava algun. «Els pescadors pla que tenien mala bava. Normalment ens ajudàvem. Sempre n'hi havia algun a qui ningú no l'ajudava, perquè devia ser un pocavergonya. Entre els pescadors petits hi havia harmonia. Ara també n'hi ha que pesquen i que no tenen xarxa», diu, rient. «Si troben alguna peça calada de vegades la deixen, però de vegades se l'emporten». Les coses al mar han canviat molt. Vestits de neoprè, bombones d'oxigen, barques d'arrossegament, GPS... «Ara, si agafen set o vuit

llagostes amb la xarxa, *hasta* que no en queda cap van calant allà, vinga, vinga, vinga fins que no en queda cap. No hi ha mesura. Després hi ha els bussos, que van a buscar coral. Si n'hi ha, n'hi ha molt poc. És molt petit. Encara que estigui prohibit. El mal principal és que si en troben una mica, no paren fins que l'agafen tot. Allà on en troben, ho deixen net. Queda tota la roca raspada. Poden estar dues o tres hores a baix fent el pirata. Els pescadors sempre hem sigut... sempre hem tingut una arrel de pirata, és una cosa estranya, sempre ens ha agradat, l'ofici ho porta. És una trampa. Si un d'aquests a qui li agrada ficar-se allà on no s'ha de ficar veu que agafes peix en un *puesto*, després també hi va i també hi cala i lleva». Potser per això moltes barques arribaven a la platja amb les caixes de peix tapades: perquè ningú veiés què havien pescat.

En Siset encara surt a mar i encara, de tant en tant, cala un parell de gambines. «A dins de cada gambina hi has de posar tres pesos i un parell de garotes aixafades. Les garotes han de ser

femelles, que són les que tenen carn. El mascle és més aixafat i mal fet. Si n'agafes una de rodona i maca, és femella». És clar que també te la pots menjar: «Té cinc ratlles, la garota. La trenques, amb el dit treus la brutícia i després hi passes un tros de pa i és una delícia. Per agafar llagostes o *llobants* has d'agafar una nansa. D'esquer s'hi han de posar, lligats, quatre o cinc sorells embarrats així i penjats a dins, i llavors hi entra la llagosta o el *llobant* i s'hi queda». Si calaven sense senyal, sense suro que indiqués on era la nansa, els pescadors havien de prendre referents per trobar-la: «*Güites* una roca que ve pel *faro*. Si la roca ve pel *faro*, la vas a buscar...». I esperes que un altre no l'hagi trobada abans que tu. «De vegades en calaves sis i quan hi anaves només n'hi havia quatre. De vegades ho veuen i ho obren, si hi ha peix el treuen i *lo* altre ho foten tot al mar. Però ara tot això s'ha acabat. Ara la majoria de gambines les compren per decoració. De tant en tant algun ve a preguntar què agafaran amb la gambina i jo els dic qualsevol mentidota que no faci mal i au».